

Dezső Gyula köszöntése

A magyar antropológia legidősebb élő tagját, dr. Dezső Gyulát – kissé megkésve, de nem elfelejtve – szeretnénk ma köszönteni, aki 1931. november 18-án Budapesten született.

Dezső Gyula a budapesti Fáy András Gimnáziumban érettségizett 1950-ben, és még ugyanabban az évben folytatta tanulmányait a szegedi József Attila Tudományegyetem biológia-kémia szakán. 1952-ben az említett egyetem Embertani Tanszékén externista. 1954 és 1957 között a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Osztályának botanikai és zoológiai referense. 1957-ben áthelyezték az ELTE Embertani Tanszékére, ahol tudományos segédmunkatársként dolgozott. 1960-tól a Természettudományi Múzeum tudományos munkatársa lett. 1970-ben a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Osztályának tudományos titkárának nevezték ki. Ebből a

beosztásból 1989-ben, mint főtanácsos vonult nyugdíjba.

Három cikluson át (1958 és 1967 között) titkár, majd 1970-ig tagja volt az MTA Antropológiai Bizottságának, és a későbbiekben több évig tanácskozási tagként vett részt a Bizottság munkájában. 1969 és 1973, majd 1985 és 1989 között a Magyar Biológiai Társaság Embertani Szakosztályának titkára, illetve vezetőségi tagja volt. 1990-ben tagja, szervező titkára az ún. „barguzini Petőfi kutatás” vizsgálatára az MTA Elnöksége által létrehozott természettudományi szakértő bizottságának.

1966-ban a Szegedi Tudományegyetemen „Egy szkitakori populáció a Duna-Tisza közén” című értekezésének megvédésével egyetemi doktori címet szerzett.

1991-ben megkapta a Szegedi Tudományegyetem Bartucz Lajos emléklapettjét.

Kutatási területe a történeti embertan, gyermekek növekedése és érése, időskorúak antropológiai jellegeinek tanulmányozása, tudománytörténet. Az említett tárgykörökből több hazai antropológussal közös publikációi jelentek meg.

1959-ben nemzetközi részvétellel, Nemeskéri János vezetésével megszervezték az első magyar antropológiai szimpóziumot.

1990 és 1993 között a szombathelyi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán az Embertan és emberszármazástan című kurzus meghívott előadója volt, amivel megalapozta a már egyetemmé alakult főiskolán a biológiai antropológiai oktatását.

Az említetteken kívül jelentős volt Dezső Gyula tudományos szervezési és tudáspolitikai tevékenysége, amelyet 1970 és 1989 között, mint az MTA Biológiai Osztályának tudományos titkára végzett. A külföldi utak, a kongresszusokon való részvételek MTA általi támogatásában, az egyetemi tanszékek fennmaradásában

Dezső Gyula segítőkészségét, a Tudományos Minősítő Bizottságban az antropológia elismertségének a támogatását olykor az érdekeltek közvetlenül nem is érzékelték. Ez a tevékenysége sem impakt faktórral, sem a publikációk számával nem értékelhető, viszont szakterületünk fennmaradásához nélkülözhetetlen volt. Mindenki nevében köszönet érte!

Az Embertani Szakosztály és személyemben, mint volt évfolyamtársa, további jó egészséget, békés családi életet, sok örömet és jó egészségben eltöltendő éveket kívánok Dezső Gyulának!

Farkas L. Gyula

Irodalom

Farkas, L.Gy., Dezső, Gy. (1994): *A magyar antropológia története a kezdettől napjainkig*. JatePress, Szeged. p. 75.

Köszöntések (2001) Dezső Gyula. *Anthropologiai Közlemények*, 42: 7–8.